

(ฉบับสมบูรณ์)

รายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔

ในวันจันทร์ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.

ผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom meeting, Meeting ID: ๙๘๘ ๓๐๕๔ ๕๔๙๗ Password: ๔๔๕๖๖๐

ผู้มาประชุม

๑. นายสง่า ดามาพงษ์		ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ลัดดา เหมาะสุวรรณ		ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๓. นายสนธิ แยมเกษร	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ประธานอนุกรรมการ
๔. นายพนัส บุญวัฒนสุนทร	ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน	อนุกรรมการ
๕. นายธีรวัฒน์ อภิปรัชญาธิกุล	ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักสร้างเสริมวิถีชีวิตสุขภาวะ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ	อนุกรรมการ
๖. นางวิชชวรรณ อำไพรัตน์	ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๗. นางประอรรัตน์ กาญจน์ธนภัทร	ผู้แทนผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนากิจการ
จัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๘. นางสาวสายพิน โชติวิเชียร	ผู้อำนวยการสำนักโภชนาการ กรมอนามัย	อนุกรรมการ
๙. นางสาวชนัญญา เลิศสุโภชนาการ	ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักสุขภาพอาหารและน้ำ กรมอนามัย	อนุกรรมการ
๑๐. นายแพทย์เอกชัย เพียรศรีวัชรา	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย	อนุกรรมการ
๑๑. นายเชาวลิต นาคสวัสดิ์	ผู้แทนผู้อำนวยการกองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	อนุกรรมการ
๑๒. นายวีระชัย นลวชัย	ผู้อำนวยการกองอาหาร
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	อนุกรรมการ
๑๓. นางสาวทิพย์วรรณ ปริญาศิริ	ข้าราชการบำนาญ กระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๑๔. นางอัจฉราภรณ์ ตั้งอุทัยสุข	ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุไรพร จิตต์แจ่ม	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๖. นางสุปิยา เจริญศิริวัฒน์	ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑๗. นางสาววรลักษณ์ คงหนู	ข้าราชการบำนาญ กระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๑๘. นางสาวเพียว ฝ่อนสุข	ผู้จัดการแผนงานวิจัยนโยบายอาหารและโภชนาการเพื่อ-
การสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ	อนุกรรมการ
๑๙. นางจันทนา อึ้งชูศักดิ์	ประธานคณะกรรมการกำกับทิศแผนอาหาร อนุกรรมการผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อสุขภาพ (สสส.)	
๒๐. นางสาววัลลา เรือนไชยวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน อนุกรรมการและเลขานุการ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
๒๑. นางกานต์ณิชา สร้อยเพชร	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมโภชนาการวัยเรียน
สำนักโภชนาการ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๒. นางจงกลณี วิทยารุ่งเรืองศรี	ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวิถีชีวิต
อาหารเพื่อสุขภาพ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๓. นางสาวนฤมล ธนเจริญวัชร	สำนักโภชนาการ กรมอนามัย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

(ฉบับสมบูรณ์)

๒๒. นางสาวจุไรรัตน์ ถนอมกิจ นักวิชาการอาหารและยาชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
๒๓. นางสาวจันทกานต์ จันทะเวช เจ้าหน้าที่กองอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
๒๔. นายณรงค์ เลี้ยงเจริญ ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีชีวภาพ การผลิตปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์
๒๕. นางสาวพจนา เหลือโกศล ผู้อำนวยการกลุ่มโครงการพิเศษ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
๒๖. นายต้นวงศ์ สุดโต สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
๒๗. นายวุฒิพงษ์ ปรีดาภัทรพงษ์ สำนักสร้างเสริมวิถีชีวิตสุขภาวะ (สสส.)
๒๘. นางสาววิรัตน์ดา ดวงใจ นักวิชาการมูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ
๒๙. นางสาวปวีณา จุโลห์ นักวิชาการมูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ
๓๐. นายสุทธิพงษ์ อุสาหะพงษ์สิน สถาบันนโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๓๑. นายเทพสุริยา สะอาด นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๓๒. นางสาวสุจิตรา ดาวเรือง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๓๓. นางนภา พานน้อย ข้าราชการบำนาญ สำนักงานพัฒนากิจกรรมนักเรียน
๓๔. นางสาวกุลธิดา อ่วมอิม นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน
๓๕. นางฉัตรชนก การเที่ยง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากำแพงเพชร
๓๖. นางณัฐพร ดอกแก้ว นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต ๓
๓๗. นายเอกชัย แก้วจ้อน กองการศึกษา เทศบาลตำบลแพรกษา จังหวัดสมุทรปราการ
๓๘. นายอารยันต์ แสงนิกุล ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต ๒
๓๙. นายสุชาติพงษ์ ทรงทอง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๑
๔๐. นางสาวฐิติพร ชำนาญ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
๔๑. นางวิวรรธนี เฉลิมทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๔
๔๒. นางภาณิชา อินทร์ซำง ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓
๔๓. นางสาวมณฑา จิตตชื่น ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าชุมนุญ จังหวัดอ่างทอง
๔๔. นายณัฐพล แสงอรุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยเฮี้ยน จังหวัดเชียงใหม่
๔๕. นางอริญญา พิสุทธากุล ผู้อำนวยการโรงเรียนแพรกษาวิทศศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ
๔๖. นายพิสิทธิ์ หอมสมบัติ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคูเมือง(อ่อนอนุเคราะห์) จังหวัดอุบลราชธานี
๔๗. นางสาวสุพจน์ีย์ พัดจาด ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล ๒ วัดดอนมูลชัย จังหวัดตาก
๔๘. นางสาวนพวรรณ อินต๊ะวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนตรุณวิทยา เทศบาลเมืองน่าน (บ้านสวนตาล)
๔๙. นายภาณุพงศ์ ประพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกาดฮาว สังกัด สพป เชียงใหม่ เขต ๒
๕๐. นางรัตนา ดำทองเสน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโกตาบารู จังหวัดยะลา
๕๑. นายวิโรจน์ เหลือหลาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าไม้สหกรณ์ จังหวัดบุรีรัมย์

(ฉบับสมบูรณ์)

๕๒. นางสาวสมจิต ตาคำแสง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านจันทร์ สพป.เชียงใหม่ เขต ๖
๕๓. นางอารี พวงวรินทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทุ่งคอก (สุวรรณสาธุกิจ) จังหวัดสุพรรณบุรี
๕๔. นายทรงศักดิ์ สิริรัมย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง จังหวัดบุรีรัมย์
๕๕. นางสาวตอเฮ้เราะ ระสีหิณี รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโกตาบารู จังหวัดยะลา
๕๖. นางสาววัฒนาพร นาเตย ข้าราชการครู โรงเรียนบ้านนามัง สพป.อุดรธานี เขต ๑
๕๗. นายธนรัชชัย สวัสดิ์ ข้าราชการครู โรงเรียนบ้านควนแหวง อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง
๕๘. นายพงษ์ศักดิ์ คนขยัน โรงเรียนบ้านห้วยเฮียน จังหวัดเชียงใหม่
๕๙. นายสนอง แก้วอำไพบ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๒๖ (บ้านหนองหิน) จังหวัดบุรีรัมย์
๖๐. ผู้แทนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕
๖๑. ผู้แทนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต ๒
๖๒. ผู้แทนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๒

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

วาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

๑.๑ แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔

ตามคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเชื่อมโยงด้านอาหารและโภชนาการสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ที่ ๑/๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้ประธานคณะกรรมการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเป็นครั้งคราวไม่เกิน จำนวน ๕ คน นั้น ในการประชุมครั้งนี้จึงได้แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

นางจันทนา อึ้งชูศักดิ์ ประธานคณะกรรมการกำกับทิศแผนอาหารเพื่อสุขภาพ สสส.

ข้อเสนอ

จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ และได้เวียนให้กับคณะกรรมการทุกท่านพิจารณา และได้แก้ไขตามที่คณะกรรมการให้ความเห็นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังนี้

๑.๑ คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเชื่อมโยงด้านอาหารและโภชนาการสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ที่ ๑/๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีรายละเอียดองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่

๑.๒ แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ จำนวนทั้งหมด ๕ ท่าน

(ฉบับสมบูรณ์)

๑.๓ เรื่องแจ้งจากที่ปรึกษา ข้อคิดเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน โดย ศาสตราจารย์ เกียรติคุณนายแพทย์ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ โดยให้ข้อเสนอแนะ ๕ ข้อสำคัญ ได้แก่

๑. การจัดทำข้อมูล ให้เป็นระบบเดียวกันภายใต้คอนเซ็ปต์ Big data ถ้าจัดทำไว้อย่างสมบูรณ์ จะทำให้การส่งต่อข้อมูลไปยัง อปท. ระดับจังหวัดมีประสิทธิภาพมากขึ้น
๒. การสนับสนุนงบประมาณ ถ้ามีข้อมูลที่ดี มีการบริหารจัดการ การรายงานข้อมูล จะทำให้การทำงานมีความรวดเร็ว ส่งผลให้การพิจารณาเงินอุดหนุน เพิ่มหรือลด จะสามารถทำได้
๓. บทบาทของ อบต. อยากให้มีแนวคิดการกระจายอำนาจไปยัง อบต. เพื่อทำหน้าที่กำกับ ติดตาม ประเมินผล
๔. ระดับโรงเรียน เสนอให้มี “ครูโภชนาการ” ดูแลเรื่อง อาหารกลางวัน นมโรงเรียน โดยดึงชุมชนให้มีส่วนร่วม และบูรณาการเรื่องอาหารกลางวันและนมโรงเรียนเป็นเรื่องเดียวกัน
๕. การใช้ทรัพยากร จากชุมชน ท้องถิ่น อย่างคุ้มค่า

๒.๑ การสรุปความเห็นต่อกรณีรายงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่ ผผ.๑๓/๓๖๙ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กรณี การบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันเด็กตามความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน ที่ประชุมมีมติเห็นควรตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการตรวจสอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดำเนินงานภายใต้คณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน

๒.๒ กรอบแนวคิดการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนจากข้อคิดเห็นในการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน เมื่อปี ๒๕๖๒ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกรอบการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน และประธานมอบหมายให้ผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละกรอบกิจกรรมนำเสนอความก้าวหน้าการดำเนินงานในการประชุมครั้งต่อไป

๒.๓ การแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามบทบาทของคณะอนุกรรมการ ฯ และความเห็นของคณะผู้ตรวจการแผ่นดินฯ ที่ประชุมมีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ แก่ไขรายชื่อและหน้าที่ของคณะทำงานและหารือตามข้อเสนอในที่ประชุมพร้อมนำข้อมูลไปประกอบการทำงานและจัดทำหนังสือแต่งตั้งต่อไป

ข้อเสนอ

จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมรับรองรายงาน

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม โดยไม่มีการแก้ไข

วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ จำนวนและข้อมูลพื้นฐานจากสถานศึกษาที่ยื่นสมัครเข้าร่วมโครงการนำร่อง

นางจงกลณี วิทยารุ่งเรืองศรี ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ (มอส.) ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการร่วม แจ้งว่า ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา ได้ขอความอนุเคราะห์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) องค์การปกครองท้องถิ่น และกรุงเทพมหานคร แจ้งไปยังโรงเรียนต่างๆ ที่สนใจ มีความพร้อมและมีคุณสมบัติเหมาะสม เพื่อแสดงความจำนงเข้าร่วมโครงการนำร่องมาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๔ นั้น ปัจจุบันมีโรงเรียนที่สนใจ รวมทั้งสิ้น ๒๑๖ แห่ง

สรุปข้อมูลพื้นฐานจาก ๒๑๖ โรงเรียนที่ยื่นสมัครเข้าร่วมโครงการ แบ่งเป็นสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒๒ แห่ง สังกัดองค์การปกครองท้องถิ่น ๖๔ แห่ง และสังกัดกรุงเทพมหานคร ๓๐ แห่ง จำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น ๑๐๒,๐๕๖ คน กระจายในพื้นที่ ๔๐ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร ดังนี้

ภาคเหนือ: แม่ฮ่องสอน (๒ โรงเรียน), เชียงใหม่ (๒๖ โรงเรียน), เชียงราย (๒ โรงเรียน), น่าน (๑๑ โรงเรียน), พะเยา (๑ โรงเรียน), ลำปาง (๒ โรงเรียน), ลำพูน (๑ โรงเรียน), ตาก (๕ โรงเรียน), สุโขทัย (๒ โรงเรียน), พิษณุโลก (๑ โรงเรียน)

ภาคอีสาน: อุตรดิตถ์ (๑ โรงเรียน), กาฬสินธุ์ (๑ โรงเรียน), ยโสธร (๒ โรงเรียน), นครพนม (๑ โรงเรียน), หนองคาย (๑ โรงเรียน), มหาสารคาม (๑ โรงเรียน), อุบลราชธานี (๒๔ โรงเรียน), ศรีสะเกษ (๕ โรงเรียน), สุรินทร์ (๑๗ โรงเรียน), บุรีรัมย์ (๔ โรงเรียน), นครราชสีมา (๗ โรงเรียน)

ภาคกลาง: ชัยนาท (๑ โรงเรียน), อ่างทอง (๑ โรงเรียน), กาญจนบุรี (๑ โรงเรียน), สุพรรณบุรี (๑๙ โรงเรียน), จันทบุรี (๑ โรงเรียน), ชลบุรี (๕ โรงเรียน), สมุทรปราการ (๕ โรงเรียน), ระยอง (๑ โรงเรียน), สมุทรสาคร (๒ โรงเรียน), ปราจีนบุรี (๒ โรงเรียน), นนทบุรี (๑ โรงเรียน)

ภาคใต้: ประจวบคีรีขันธ์ (๑ โรงเรียน), ระนอง (๒ โรงเรียน), พังงา (๑ โรงเรียน), กระบี่ (๓ โรงเรียน), ตรัง (๑ โรงเรียน), นครศรีธรรมราช (๕ โรงเรียน), พัทลุง (๑ โรงเรียน), สงขลา (๕ โรงเรียน), ยะลา (๑๒ โรงเรียน)

กรุงเทพมหานคร (๓๐ โรงเรียน)

ทั้งนี้ แหล่งที่มาของวัตถุดิบ^๑ สำหรับนำมาประกอบอาหารกลางวันในโรงเรียน ซึ่งจากการสำรวจพบว่ามีการใช้ผลผลิตเกษตรจากในโรงเรียน ๑๐-๕๐% ร้อยละ ๔๗.๒๕ (๑๐๓ แห่ง), ซื้อจากเกษตรกรอินทรีย์/ปลอดภัย ร้อยละ ๑๓.๗๖ (๓๐ แห่ง), เกษตรทั่วไปในชุมชน ร้อยละ ๕.๐๕ (๑๑ แห่ง) และซื้อจากตลาดทั่วไป ร้อยละ ๔๙.๐๘ (๑๐๗ แห่ง)^๒

ลักษณะการจัดบริการอาหารเด็กในโรงเรียน พบว่า ๑. มีแบบจ้างเหมาผู้ประกอบอาหารมาจากข้างนอก (ซึ่งยังขาดผู้กำกับติดตามเรื่องคุณภาพ และสุขาภิบาลสถานที่ประกอบอาหาร) มีมากที่สุดถึงร้อยละ ๔๔.๐๓ (๙๖ แห่ง) ๒. โรงเรียนทำเองโดยจ้างแม่ครัวมาประกอบอาหารที่โรงเรียน มีมากเป็นอันดับรองลงมา คือ ร้อยละ ๓๙.๙๑ (๘๕ แห่ง) ๓. ใช้วิธีจ้างเหมาผู้ประกอบอาหาร แต่มาใช้ห้องครัวของโรงเรียนปรุงประกอบอาหารมากเป็นอันดับสาม คือร้อยละ ๑๐.๐๙ (๒๒ แห่ง) และ ๔.โรงเรียนทำอาหารเองโดยครูและนักเรียน หรืออาจมีผู้ปกครองมาช่วยเป็นครั้งคราว ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กมาก งบประมาณไม่เพียงพอ พบว่ามี ร้อยละ ๕.๙๖ (๑๓ แห่ง)

^๑ มีโรงเรียนที่ซื้อวัตถุดิบมากกว่า ๑ แห่ง

^๒ ไม่แน่ใจด้านความปลอดภัยอาหาร

(ฉบับสมบูรณ์)

และพบว่า ในช่วงโควิด-๑๙ โรงเรียนต้องแจกเงินวันละ ๒๐ บาท ครั้งละ ๑๐ วัน ให้ผู้ปกครองมารับ /โอนเงินเข้าบัญชีให้ผู้ปกครองเพื่อจัดหาอาหารให้เด็กรับประทานที่บ้านขณะเรียนหนังสือทางออนไลน์ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ แต่ผู้ปกครองขาดความรู้และความตระหนักด้านคุณค่าสารอาหารที่มีประโยชน์ต่อพัฒนาการของลูก หรือบางครอบครัวขาดรายได้ จึงไม่ได้จัดหาอาหารที่มีคุณภาพให้เด็กรับประทานได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ ทางมูลนิธิ มอศ. โดยการสนับสนุนจาก สสส. จึงได้จัดทำคำแนะนำการจัดอาหารให้ลูกที่บ้าน เป็นอินโฟกราฟฟิค ส่งให้ทุกโรงเรียนแจกให้ผู้ปกครองทราบ

นอกจากนี้ จากการสรุปผลการประเมินตนเองของโรงเรียน เรื่องระบบการจัดการอาหาร และโภชนาการของโรงเรียน ช่วงที่ผ่านมา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๐ – ๒๕๖๓ โดยแบ่งการประเมินออกเป็น ๕ หมวด ได้แก่ หมวดที่ ๑ นโยบายและการบริหารจัดการของสถานศึกษา หมวดที่ ๒ คุณภาพและความปลอดภัยอาหาร สุขาภิบาลอาหาร และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ หมวดที่ ๓ คุณค่าทางโภชนาการสารอาหารที่เด็กควรได้รับตามวัย หมวดที่ ๔ การจัดปัจจัยแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมเชิงสร้างสรรค์ และ หมวดที่ ๕ การเฝ้าระวังภาวะทางโภชนาการ รวม ๓๓ ตัวชี้วัด ค่าเฉลี่ยโดยรวมพบว่า มีการดำเนินงานได้อย่างสมบูรณ์ ร้อยละ ๒๑.๒๑ , มีการดำเนินการได้เกือบสมบูรณ์ ร้อยละ ๖๙.๗๐ และ ยังมีการดำเนินการได้บางส่วน ร้อยละ ๙.๐๙

ข้อเสนอ

จึงเสนอให้ที่ประชุมทราบ และให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อคิดเห็น

อนุกรรมการให้ข้อคิดเห็น ดังนี้
ควรนำข้อมูลที่โรงเรียนประเมินตนเองระยะที่ผ่านมา ก่อนสถานการณ์โควิด มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อเตรียมการดำเนินงานให้ทันต่อสถานการณ์ และ ให้ผู้เกี่ยวข้องเตรียมการดำเนินงานเมื่อเข้าสู่สถานการณ์ปกติควบคู่ไปด้วย

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบและมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการรับข้อคิดเห็นไปดำเนินการ

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ เกณฑ์มาตรฐานระบบบริหารจัดการอาหารและโภชนาการ สำหรับสถานศึกษานำร่อง

นางจกกลณี วิทยารุ่งเรืองศรี อนุกรรมการและเลขานุการร่วม ในฐานะประธานคณะทำงาน มาตรฐาน ฯ ได้นำเสนอร่างคู่มือมาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา (สำหรับสถานศึกษานำร่อง) เนื้อหาในเล่มประกอบด้วย

๑. คำนิยมของที่ปรึกษา และ ผู้สนับสนุนจาก สสส.
๒. คำปรารภของผู้บริหารระดับสูง และ ประธานอนุกรรมการ
๓. คำนำ
๔. คำชี้แจง
๕. วัตถุประสงค์
๖. หลักการและนิยามคำศัพท์
๗. องค์ประกอบมาตรฐาน
๘. คำอธิบาย และเกณฑ์การประเมิน
๙. คำอธิบายแต่ละมาตรฐานและตัวชี้วัด และ เกณฑ์การประเมิน
๑๐. เกณฑ์ให้คะแนนและระดับคุณภาพ จำแนกระดับคุณภาพผลการปฏิบัติงาน
๑๑. เอกสารอ้างอิง
๑๒. ภาคผนวก มีการใช้ QR code ในการค้นเอกสารและหนังสือที่สำคัญ

ทั้งนี้ คู่มือจะประกอบด้วย ๕ มาตรฐาน รวม ๒๓ ตัวชี้วัด ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ นโยบายและการบริหารจัดการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ๕ ตัวชี้วัด

- ตัวชี้วัดที่ ๑ การกำหนดนโยบายส่งเสริมด้านอาหาร โภชนาการและสุขภาพนักเรียนโดยการมีส่วนร่วม
- ตัวชี้วัดที่ ๒ การขับเคลื่อนนโยบายด้านอาหารโภชนาการและสุขภาพนักเรียนสู่การปฏิบัติ
- ตัวชี้วัดที่ ๓ การส่งเสริมผู้นำนักเรียนด้านอาหารโภชนาการและส่งเสริม สุขภาพ
- ตัวชี้วัดที่ ๔ การพัฒนาบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องด้านอาหารและโภชนาการและสุขภาพนักเรียน
- ตัวชี้วัดที่ ๕ ระบบการบริหารการเงินและพัสดุเกี่ยวกับการจัดบริหารอาหารนักเรียนมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ ๒ การจัดการด้านความปลอดภัยอาหารสุขาภิบาลอาหารและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๘ ตัวชี้วัด

- ตัวชี้วัดที่ ๑ สถานที่บริโภคอาหาร สถานที่ เตรียม ปปรุง ประกอบอาหาร
- ตัวชี้วัดที่ ๒ อาหาร กรรมวิธีการทำ ประกอบหรือปรุง และการรักษาอาหาร
- ตัวชี้วัดที่ ๓ ผลิตภัณฑ์ปรุงรส ที่ใช้ในการประกอบอาหาร
- ตัวชี้วัดที่ ๔ สุขลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ และเครื่องใช้อื่นๆ
- ตัวชี้วัดที่ ๕ สุขลักษณะส่วนบุคคลของแม่ครัว และผู้สัมผัสอาหาร
- ตัวชี้วัดที่ ๖ น้ำดื่ม/น้ำใช้/น้ำแข็ง
- ตัวชี้วัดที่ ๗ การตรวจสอบและการเก็บรักษาคุณภาพอาหารเสริม (นม)
- ตัวชี้วัดที่ ๘ การเฝ้าระวังทางสุขาภิบาลอาหาร

มาตรฐานที่ ๓ คุณค่าทางโภชนาการ สารอาหารที่เด็กควรได้รับตามวัย ประกอบด้วย ๕ ตัวชี้วัด

- ตัวชี้วัดที่ ๑ การจัดอาหารกลางวันตามมาตรฐานโภชนาการ
- ตัวชี้วัดที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพอาหารกลางวันด้านคุณค่าทางโภชนาการและลดหวาน มัน เค็ม
- ตัวชี้วัดที่ ๓ การตรวจสอบอาหารว่าง ขนม เครื่องดื่ม ที่จัดบริการ และจำหน่ายในสถานศึกษา
- ตัวชี้วัดที่ ๔ การส่งเสริมพฤติกรรมบริโภคที่เหมาะสม (เพิ่มผักผลไม้ ลดหวานมันเค็ม) โดยการมีส่วนร่วม

ตัวชี้วัดที่ ๕ การลดอาหารเหลือทิ้ง (Food waste)

มาตรฐานที่ ๔ การบูรณาการจัดการเรียนรู้และปัจจัยแวดล้อมเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ ๑ การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เหมาะสม เอื้อต่อการมีวิถีชีวิตสุขภาวะ

ตัวชี้วัดที่ ๒ การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการเกษตรปลอดภัย และผลผลิตจากชุมชนในการประกอบอาหาร และเครื่องดื่ม

มาตรฐานที่ ๕ การเฝ้าระวังภาวะโภชนาการ ประกอบด้วย ๓ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ ๑ การเฝ้าระวังพฤติกรรมกรรมการบริโภคและการดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียน

ตัวชี้วัดที่ ๒ การเฝ้าระวังภาวะโภชนาการ และจัดทำระบบสารสนเทศ

ตัวชี้วัดที่ ๓ การคัดกรองนักเรียนที่มีปัญหาภาวะทุพโภชนาการและการแก้ไขแบบมีส่วนร่วม

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนและระดับคุณภาพ จำแนกระดับคุณภาพผลการปฏิบัติงานได้ ดังนี้

คะแนนรวม ๘๐ – ๑๐๐ คุณภาพระดับดีมาก

คะแนนรวม ๖๐ – ๗๙ คุณภาพระดับดี

คะแนนรวม ๔๐ – ๕๙ คุณภาพระดับพอใช้

คะแนนรวม ๑ – ๓๙ ควรปรับปรุง

ข้อเสนอ

จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณาและให้ข้อคิดเห็น

ข้อคิดเห็น

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็น ดังนี้

๑. ต้องมีการวางแผนขั้นตอนต่อไปที่จะนำ(ร่าง)คู่มือมาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา ไปใช้กับสถานศึกษานำร่องทั้ง ๒๑๖ โรงเรียนที่มีการสมัครเข้ามา

๒. มาตรฐานที่ ๑ นโยบายและการบริหารจัดการของสถานศึกษา เสนอให้มีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น และนักเรียน เพื่อให้กระบวนการทั้งหมดมีความยั่งยืน ด้านโภชนาการของเด็กนักเรียนและสามารถกระจายความรู้ไปสู่ครอบครัว และชุมชนได้ และให้เพิ่มการออกแบบแผนการเรียนรู้ ฝึกทักษะสู่อาชีพแก่นักเรียน โดยเพิ่มตัวชี้วัดด้านกระบวนการจัดการสหกรณ์นักเรียนด้วย

๓. มาตรฐานที่ ๒ การจัดการด้านความปลอดภัยอาหาร สุขาภิบาลอาหารและสิ่งแวดล้อม เสนอให้เพิ่มการเรียนรู้ด้านการอ่านฉลากอาหาร เช่น ฉลากโภชนาการหรือฉลากส่วนประกอบอาหาร เพราะจะทำให้เด็กหรือแม่ครัวผู้ปรุงประกอบมีความรู้ในการเลือกซื้ออาหาร โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป

๔. มาตรฐานที่ ๓ คุณค่าทางโภชนาการ สารอาหารที่เด็กควรได้รับตามวัย เสนอให้ใส่เรื่องผักผลไม้ในตัวชี้วัดอื่นๆด้วย

๕. มาตรฐานที่ ๔ การบูรณาการจัดการเรียนรู้และปัจจัยแวดล้อมเชิงสร้างสรรค์ เสนอให้เพิ่มเรื่องการบูรณาการสู่หลักสูตรการเรียนรู้ของเด็กนักเรียนเพื่อให้เกิดความยั่งยืน และให้เด็กเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับอาหารที่จะรับประทาน

๖. มาตรฐานที่ ๕ การเฝ้าระวังภาวะโภชนาการ เสนอให้เติมเนื้อหาเกี่ยวกับภาวะซีดจากการขาดธาตุเหล็กของเด็กนักเรียน และทบทวนในเรื่องของเกณฑ์วัดระดับคุณภาพในการจัดการอย่างเป็นระบบ

๗. ตั้งข้อสังเกตเรื่องการให้น้ำหนักคะแนนในมาตรฐานที่ ๓ คุณค่าทางโภชนาการ สารอาหารที่เด็กควรได้รับตามวัย เสนอให้มีการเพิ่มน้ำหนักคะแนนให้มากขึ้น และควรมีการทบทวนในเชิงลึกด้านการจัดการด้านอาหารให้มากขึ้น

มติที่ประชุม

ที่ประชุมเห็นชอบ (ร่าง)คู่มือมาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา (สำหรับสถานศึกษานำร่อง) และมอบหมายฝ่ายเลขานุการทบทวนและนำข้อเสนอจากที่ประชุมไปพิจารณาใส่ไว้ในคู่มือฯ เพื่อความเหมาะสมต่อไป

๔.๒ สรุปแผนการดำเนินงานของคณะทำงานภายใต้คณะอนุกรรมการฯ

๔.๒.๑ คณะทำงานพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กและชุมชน

พญ.สายพิณ โชติวิเชียร ผู้อำนวยการสำนักโภชนาการ กรมอนามัย ประธานคณะทำงานพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กและชุมชน ได้นำเสนอหน้าที่และขอบเขตงานของคณะทำงานชุดที่ ๒ ดังนี้

๑. บทบาทคณะทำงานพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กและชุมชน ภายใต้คำสั่งคณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนที่ ๒/๒๕๖๔

๒. ข้อเสนอผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอคณะรัฐมนตรีการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันเด็ก

๓. กรอบการดำเนินงาน การพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กและชุมชน

๔. (ร่าง) หลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการในโรงเรียน

๕. ข้อเสนอสรุปจากการประชุมคณะทำงานพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กและชุมชนครั้งที่ ๑ และ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ และก้าวถัดไปในการดำเนินงาน

บทบาทหน้าที่

๑. จัดทำแนวทางรองรับการพัฒนาระบบและกลไกเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ มีศักยภาพในการขับเคลื่อนงานอาหารและโภชนาการเพื่อสนับสนุนการใช้มาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา และการขับเคลื่อนงานโภชนาการชุมชน

๒. จัดทำข้อมูลความต้องการเพิ่มกรอบอัตรากำลังคน การผลิตและพัฒนาบุคลากร หลักสูตรและการประเมินหลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการในโรงเรียนและชุมชนแบบครบวงจร เพื่อสุขภาพของประชาชนทุกกลุ่มวัย และรองรับการขับเคลื่อนงานโภชนาการชุมชน ตามมาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓. จัดทำแนวทางปฏิบัติและแนวทางการประเมินผู้รับการพัฒนาสำหรับนักโภชนาการ และผู้ที่เกี่ยวข้องในระดับต่าง ๆ ในการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชนแบบครบวงจร เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการเป็นพี่เลี้ยงให้กับผู้รับผิดชอบงานโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน

๔. ดำเนินการเรื่องอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน คณะกรรมการเฉพาะเรื่องที่ ๓ คณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ เพื่อสร้างความเชื่อมโยงด้านอาหารและโภชนาการสู่คุณภาพชีวิตที่ดีในคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ

๔.๒.๑.๑ ข้อเสนอผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอคณะรัฐมนตรี กรณีการบริหารจัดการ
โครงการอาหารกลางวันเด็ก กรณีการขาดนักโภชนาการชุมชนในทุกท้องถิ่นทั่วประเทศ^๓

ข้อเสนอ	หน่วยงาน	ระยะเวลา
๒.๑ จัดทำแผนกรอบอัตรากำลังของท้องถิ่น <ul style="list-style-type: none"> ในช่วง ๒ ปีแรก ในสถานการณ์โควิด-๑๙ ให้มีนักโภชนาการ อย่างน้อย อำเภอละ ๒ คน ระยะต่อมาเพิ่มอย่างน้อยตำบลละ ๑ คน ขึ้นตอนต่อไป เทียบปริมาณนักโภชนาการตามจำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน ทั้งในสังกัด อปท. กศศ. ตชด. และ โรงเรียนพระปริยัติธรรม 	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	รายงานผลทุก ๖ เดือน จนกว่าจะมีครบทุกท้องถิ่น
๒.๒ กรณีไม่สามารถจัดจ้างได้ <ul style="list-style-type: none"> ให้จัดทำคู่มือและพัฒนาหลักสูตรเพิ่มคุณวุฒิและงบประมาณตอบแทนพิเศษแก่ครูโภชนาการที่รับผิดชอบอาหารกลางวันและพี่เลี้ยงในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมไปถึงนักวิชาการสาธารณสุขหรือพยาบาล ใน รพ.สต. จัดให้มีการพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และอบรม ฝึกทักษะ คู่มือการทำงานที่สามารถเข้าถึงครอบครัวของนักเรียน 	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	-
๒.๓ กำหนดให้นักโภชนาการศูนย์อนามัย และนักโภชนาการโรงพยาบาลในพื้นที่ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง โดยมีการจัดทำแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน มีข้อกำหนดที่คำนึงถึงอาหารท้องถิ่นตามวัฒนธรรม	กระทรวงสาธารณสุข	-
๒.๔ จัดทำแผนกำลังคนร่วมกัน (ความต้องการกำลังคนการจัดสรรอัตรากำลัง งบประมาณด้านบุคลากร) ในการผลิตบัณฑิต <ul style="list-style-type: none"> แผนการพัฒนาบุคลากร หลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการชุมชน แบบครบวงจรเพื่อสุขภาพของเด็ก 	กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุขโดยสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ในการเป็นตัวกลางในการประสานงานระหว่างกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และมหาวิทยาลัยในพื้นที่ ที่มีการผลิตบัณฑิตในสาขาคหกรรมศาสตร์ อาหารและโภชนาการ	ให้เสร็จสิ้นภายใน ๑๐ ปี (แผน ๑๐ ปี ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๓)

^๓ ที่มา : หนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ.๑๓/๓๖๔ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓

๔.๒.๑.๒ (ร่าง)กรอบการดำเนินงาน การพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการ

เพื่อเด็กและชุมชน

5

มีจำนวนองค์กรปกครองท้องถิ่น^๔ รวมทั้งสิ้น ๗,๘๕๐ แห่ง ประกอบด้วย
องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๗๖ แห่ง เทศบาล ๒,๔๗๒ แห่ง (เทศบาลนคร ๓๐ แห่ง เทศบาลเมือง ๑๙๕ แห่ง
เทศบาลตำบล ๒,๒๔๗ แห่ง) องค์การบริหารส่วนตำบล ๕,๓๐๐ แห่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบ
พิเศษ (กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา) ๒ แห่ง

มีจำนวนข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น รวมทั้งสิ้น ๒,๓๗๕ คน จำแนก
ตามตำแหน่ง^๕ ดังนี้

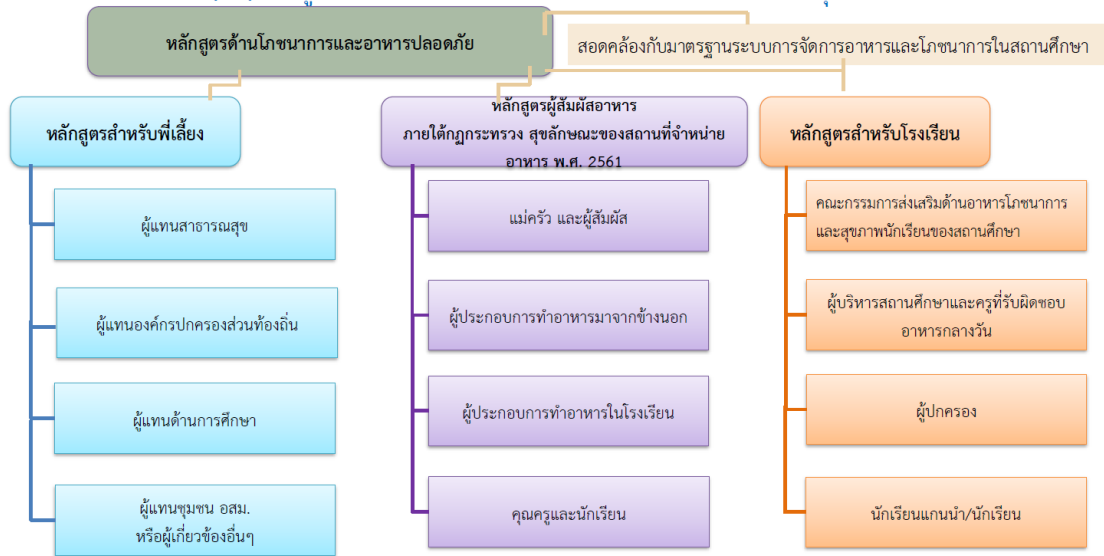
- นักโภชนาการ จำนวน ๒ คน (องค์การบริหารส่วนจังหวัด - คน เทศบาล ๒ คน องค์การบริหารส่วนตำบล - คน)
- โภชนากร จำนวน ๓ คน (องค์การบริหารส่วนจังหวัด - คน เทศบาล ๓ คน องค์การบริหารส่วนตำบล - คน)
- นักวิชาการสาธารณสุข จำนวน ๑,๖๔๙ คน (องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๒๘ คน เทศบาล ๖๙๑ คน องค์การบริหารส่วนตำบล ๙๓๒ คน)
- เจ้าพนักงานสาธารณสุข จำนวน ๗๒๑ คน (องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑๓ คน เทศบาล ๓๕๔ คน องค์การบริหารส่วนตำบล ๓๕๔ คน)

^๔ ข้อมูล ณ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓

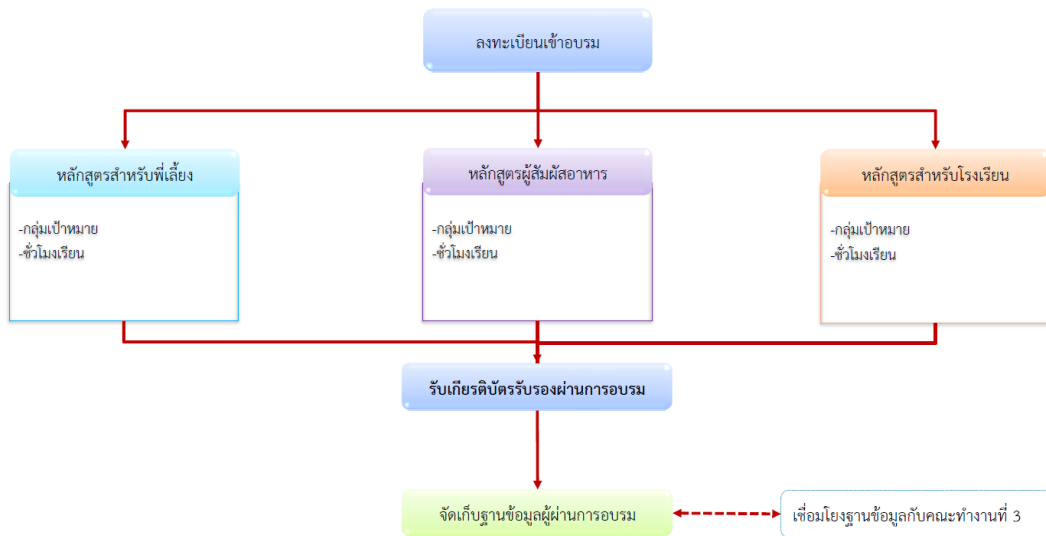
^๕ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๔

๔.๒.๑.๓ (ร่าง)หลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการในโรงเรียน

(ร่าง) หลักสูตรที่เกี่ยวข้องด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กนักเรียนและชุมชน

(ร่าง) แนวทางการอบรมหลักสูตรต่าง ๆ

ข้อสรุปจากการประชุมคณะทำงานพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กและชุมชน ครั้งที่ ๑ และ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔

๑. กรอบแนวทางการดำเนินงาน

- ปรับกรอบฯ ให้ชัดเจนครอบคลุมการทำงานด้านการขับเคลื่อนเพิ่มกรอบตำแหน่งและหลักสูตรเป็นลำดับขั้น ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย นักโภชนาการ นักวิชาการสาธารณสุข ครู ผู้ปกครอง ผู้สัมผัสอาหาร บุคคลที่จะมาทำงานในสถานศึกษาและชุมชน เช่น อสม. ทั้งโรงเรียนและชุมชน และจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานต่อไป

๒. กรอบอัตรากำลังคน การผลิตและพัฒนาบุคลากร

- มีตำแหน่งที่กำหนดไว้แล้วแต่ยังไม่มีผู้ครองตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นที่ใดในรพ.และ อปท. ควรเริ่มผลักดันในกลุ่มนี้ก่อน
- ผลักดันโรงพยาบาลชุมชนและอปท.ที่ไม่มีตำแหน่ง ให้มีตำแหน่งนักโภชนาการ
- การมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณในการกำหนดตำแหน่ง แก้ไขด้วยการขออนุญาตงบประมาณหรือนำตำแหน่งที่ใกล้เคียงกันมาพัฒนาศักยภาพ
- นักวิชาการสาธารณสุข เจ้าพนักงานสาธารณสุขเข้ามาช่วยขับเคลื่อนการดำเนินการโดยต้องผ่านการอบรม
- จัดทำแผนให้ชัดเจนแต่ละพื้นที่ทั้งระยะสั้นและระยะยาวและขยายกรอบอัตรากำลังในปีต่อไป

๓. หลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการในโรงเรียน

- ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับการดำเนินงาน และเป้าหมายและหลักสูตรต้องปรับให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายว่ายังขาดความรู้ในเรื่องอะไรเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะที่จำเป็นในการขับเคลื่อนงาน
- การจัดทำหลักสูตรในปัจจุบันให้คำนึงถึง Outcome base ที่มีเป้าหมายและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (expected learning outcome) เช่น ทำให้นักเรียนและประชาชนเข้าใจเรื่องโภชนาการและอาหารปลอดภัย มีสุขภาพดีและลดปัญหาทุพโภชนาการ เป็นต้น

การดำเนินการในขั้นต่อไป

วิเคราะห์ข้อมูลอัตรากำลังและหลักสูตร จัดประชุมคณะทำงานย่อย คณะทำงานหลักเพื่อให้ได้รายละเอียดแต่ละประเด็นที่ชัดเจนต่อการขับเคลื่อนงานต่อไป

ข้อเสนอ

จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณาและให้ข้อคิดเห็น

ข้อคิดเห็น

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็น ดังนี้

๑. เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานอัตรากำลังคนในด้านครูโภชนาการในโรงเรียน เห็นควรให้พัฒนาคนในตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข ที่มีอยู่เดิมแล้วโดยไม่จำเป็นต้องบรรจุตำแหน่งใหม่

๒. คิดเห็นว่ายังขาดฐานข้อมูลที่จะนำไปสู่การขับเคลื่อนด้านครูโภชนาการ และการสื่อสารระหว่างผู้สั่งการ (นายก อปท.) และผู้ปฏิบัติงาน

๓. เสนอให้มี part การประเมินผลในเรื่องนักโภชนาการ เพื่อชี้ให้เห็นถึงเหตุผลและความจำเป็นโดยขับเคลื่อนในลักษณะ bottom up

๔. เสนอให้คณะทำงานที่ ๑ และ ๒ คัดเลือกโรงเรียนจากบางพื้นที่ที่ได้สมัครเข้ามาทั้งหมด ๒๑๖ โรงเรียน และดึงตำแหน่งนักวิชาการที่มีอยู่เดิมขึ้นมาเป็นครูโภชนาการ นำมาทดลองเป็นตัวอย่างโรงเรียนนำร่องครั้งนี้

๕. เขตกรุงเทพมหานครที่เป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมีการนำระบบ Thai School Lunch For MBA ร่วมกับ NECTEC มาใช้ในการจัดระบบเมนูอาหารเพื่อให้เด็กนักเรียนได้รับสารอาหารอย่างครบถ้วนและสมวัย รวมไปถึงยังมีหน่วยงานเขตซึ่งเป็นหน่วยงานกลางคือ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ที่มีบุคลากรด้านโภชนาการที่คอยให้ความรู้ด้านความปลอดภัยด้านอาหารและสุขาภิบาลอยู่

๖. เสนอให้มีการส่งเสริมครูในโรงเรียนให้มีความรู้พื้นฐานด้านโภชนาการ และอาจมีการสอบวัดความรู้คุณครูในโรงเรียนเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

มติที่ประชุม

เห็นชอบกรอบการนำเสนอแผนงานและ(ร่าง)หลักสูตรที่เกี่ยวข้องด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กนักเรียนและชุมชน พร้อมทั้งขอให้ให้นำข้อคิดเห็นจากที่ประชุมไปดำเนินการและพิจารณาต่อไป

๔.๒.๒ คณะทำงานพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลอาหารและโภชนาการของเด็กวัยเรียน

ตามคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลอาหารและโภชนาการของเด็กวัยเรียน ภายใต้คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนที่ ๓/๒๕๖๔

บทบาหน้าที่

๑. จัดทำรูปแบบ วางระบบและกลไกการติดตามประเมินผลการนำมาตราบบการจัดการอาหารและโภชนาการในโรงเรียนสู่การขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ ตลอดจนการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อเด็กในวัยเรียน

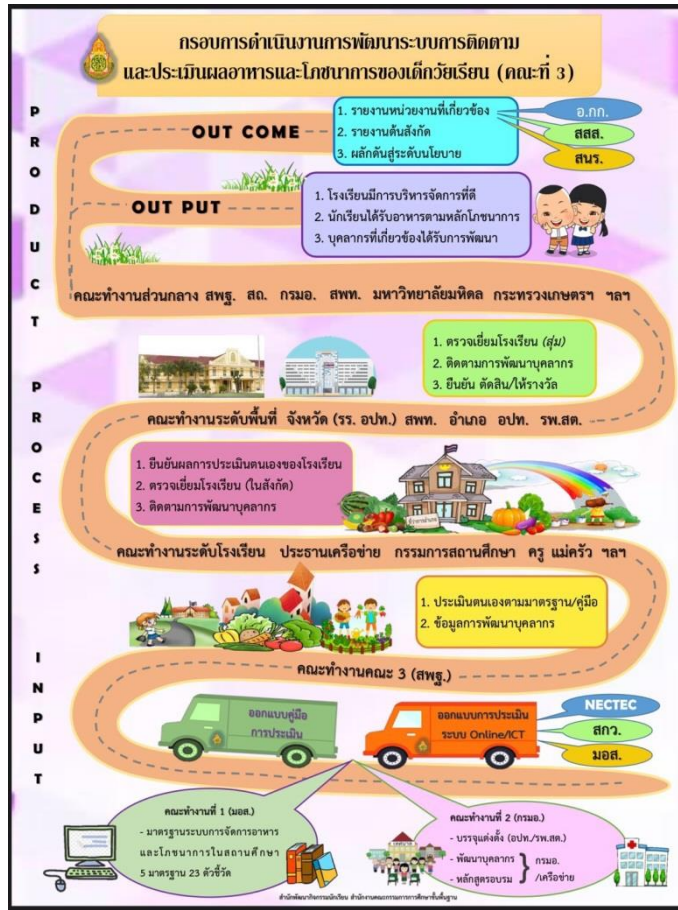
๒. จัดทำคู่มือการกำกับ ติดตาม และให้คำแนะนำแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบและประเมินผลด้านอาหารและโภชนาการของเด็กในวัยเรียน ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุงระบบ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของเด็กเป็นสำคัญ

๓. จัดให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในการเข้าถึงข้อมูลในการบริหารจัดการอาหารและโภชนาการที่สามารถแสดงผลแบบทันที (Real time) และทุกองค์กรสามารถเข้าใช้งานร่วมกันได้

๔. สรุปผลการติดตามและประเมินผล เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน ในการวางแผนขยายผลทั่วประเทศ

๕. ดำเนินการเรื่องอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน คณะกรรมการเฉพาะเรื่องคณะที่ ๓ คณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเชื่อมโยงด้านอาหารและโภชนาการสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ในคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ

และจากการประชุมคณะทำงานพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลอาหารและโภชนาการของเด็กวัยเรียน เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยได้มีข้อสรุปดังกล่าว

ข้อเสนอ

จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณาและให้ข้อคิดเห็น

ข้อคิดเห็น

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็น ดังนี้

๑. นอกจากการประเมิน ครู โรงเรียน และสิ่งแวดล้อมในด้านอาหารและโภชนาการแล้ว เสนอให้เสริมการประเมินนักเรียน เพื่อสะท้อนปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้
๒. รูปแบบการประเมินควรจะเป็นไปในทิศทางพัฒนาและให้ความรู้ด้านโภชนาการ และส่งเสริมให้มีระบบการจัดการภายในโรงเรียนที่เหมาะสม และใช้ระบบออนไลน์เข้ามาช่วยในการประเมินในรูปแบบ Big data
๓. เสนอให้ขยายมุมมองในการประเมินจากมุมอื่นๆ นอกเหนือจากการประเมินตนเองของโรงเรียน เช่น จากผู้ปกครอง และนักเรียน ซึ่งอาจจะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพิ่มมากขึ้น จะได้ทราบว่าผลผลิตหรืออาหารที่ได้จัดทำขึ้นตามระบบนั้นเป็นที่พอใจหรือไม่ ซึ่งจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง
๔. เสนอให้มีคณะทำงานอีกชุดภายใต้คณะทำงานชุดที่ ๓ เป็นคณะทำงานวิจัยและการประเมินผล เพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อโครงการนี้ในภาพรวม โดยให้เน้นการเฝ้าสังเกตมากกว่าการประเมิน ซึ่งจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมได้ดีขึ้น

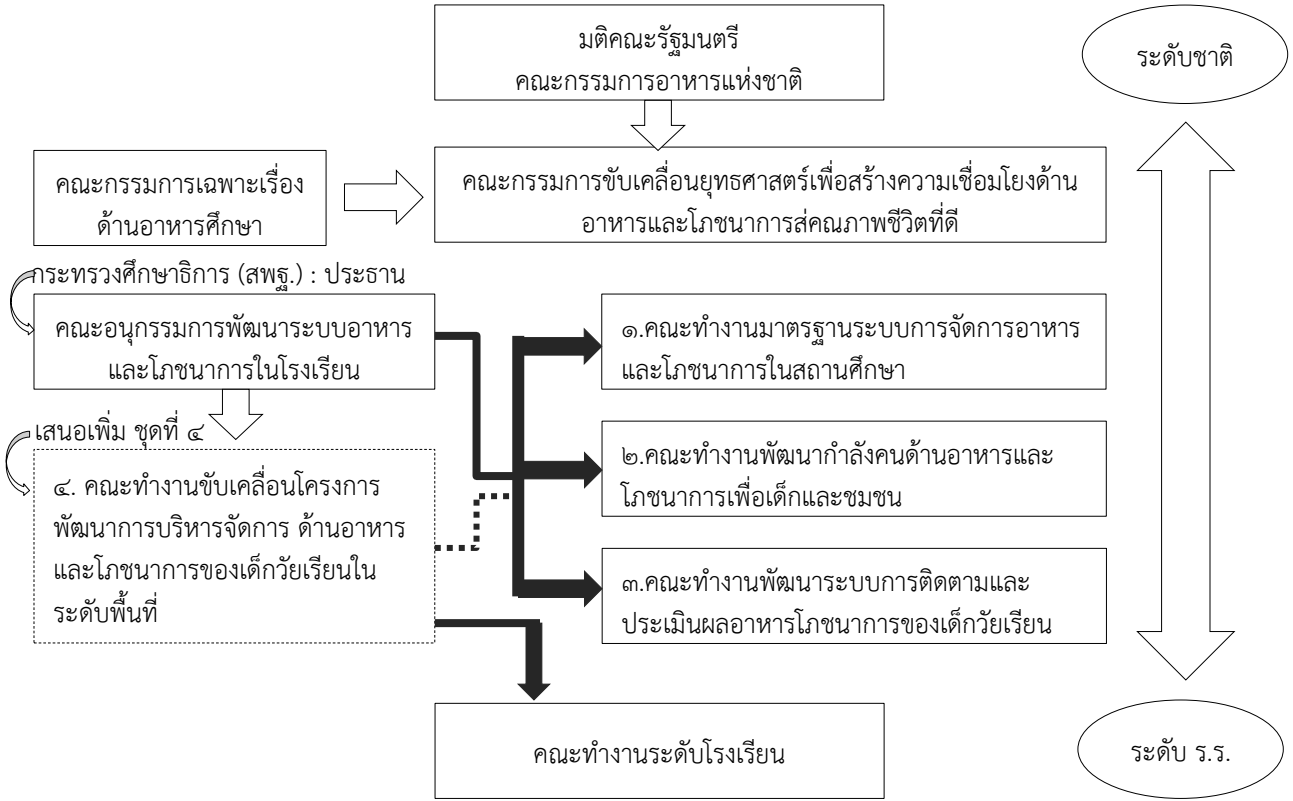
มติที่ประชุม

เห็นชอบในกรอบแนวคิดและแนวทางการประเมิน พร้อมทั้งขอให้เพิ่มเติมรายละเอียดตามข้อคิดเห็นจากที่ประชุมเป็นข้อพิจารณาเพื่อนำไปดำเนินการต่อไป

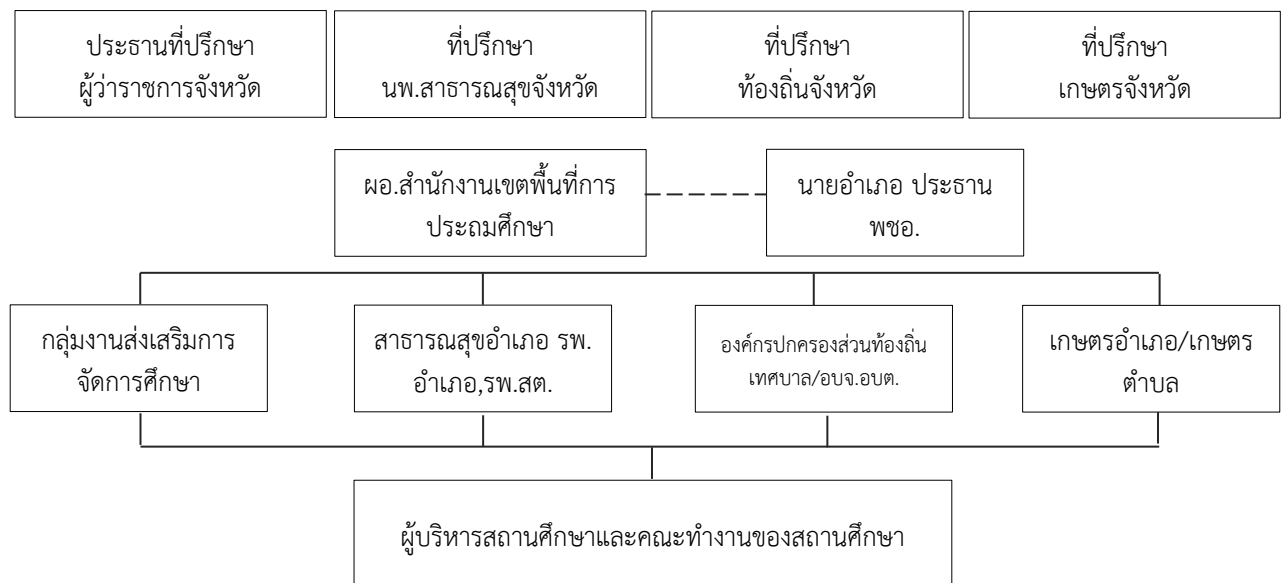
(ฉบับสมบูรณ์)

๔.๒.๓ แผนการดำเนินงานการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการของเด็กวัยเรียน ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗ (แผน ๔ ปี)

โครงสร้างการดำเนินงานการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการของเด็กวัยเรียน ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗ (แผน ๔ ปี)

คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการของเด็กวัยเรียนในระดับพื้นที่

(ฉบับสมบูรณ์)

กรอบระยะเวลาการดำเนินงาน

ระยะเวลา	รายละเอียดการดำเนินการ
Phase ๑ (เดือน เม.ย. – ธ.ค. ๒๕๖๔)	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดกลไกการทำงานส่วนกลางบูรณาการระหว่างกระทรวง กรม องค์กรสนับสนุน ตามมติกรม. คกก.อาหารแห่งชาติ กม.ที่เกี่ยวข้องด้านอาหาร สาธารณสุข โรคติดต่อ การศึกษา ● จัดทำคู่มือเกณฑ์มาตรฐานเพื่อใช้เป็นเกณฑ์กลาง ● จัดทำคู่มือและเครื่องมือในการประเมินที่มีรายละเอียด (input ,output, outcome) ● ทดสอบ & ปรับปรุงเครื่องมือ ● อบรมพัฒนาทีมพี่เลี้ยง และผู้ประเมิน ● พัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อจัดเก็บข้อมูลในกระบวนการทำงาน ● ประชุมชี้แจงให้โรงเรียนทราบ
Phase ๒ (เดือน ม.ค. – ธ.ค. ๒๕๖๕)	<ul style="list-style-type: none"> ● การดำเนินงาน เต็มรูปแบบในพื้นที่ ● มีหนังสือสั่งการจาก ๓ สังกัด ได้แก่ สพฐ. / กรมสส. / กทม. ● หนังสือจากประธานคณะอนุกรรมการถึงหน่วยงานสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง ● จัดวางกลไกคณะทำงานร่วมในพื้นที่ ● จัดประชุมชี้แจง อบรม พัฒนา ● การลงทดสอบระบบในพื้นที่ จากทีมส่วนกลาง ● ประเมินผล ถอดบทเรียน ทบทวนกลไกการทำงาน ● ปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐาน เครื่องมือการประเมิน ระบบจัดเก็บข้อมูล ● ทบทวนกลไกการทำงานทั้งระบบ
Phase ๓ (เดือน เม.ย. – ธ.ค. ๒๕๖๖)	<ul style="list-style-type: none"> ● ขยายจำนวนโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกจังหวัดในการนำร่องทุกสังกัด ที่ได้รับงบประมาณค่าอาหาร ● จัดพิมพ์คู่มือต่างๆ ที่ปรับปรุงจากการถอดบทเรียน เพื่อให้นำร่องขยายผล ● คัดเลือกโรงเรียนดีเด่น ให้รางวัลจูงใจเชิงจิตวิญญาณ และจัดเป็นแหล่งเรียนรู้ของจังหวัด ● กระทรวงศึกษาธิการ นำเสนอผลรายงาน และข้อเสนอต่อ กรม. ในการผลักดันเป็นนโยบายชาติด้านการศึกษา และการพัฒนาสุขภาพเด็ก ● มีมติกรม. ถึงผู้ว่าราชการทุกจังหวัดให้จัดเป็นนโยบายและแผนจังหวัด มีระบบกลไก การติดตามและประเมินผล ● ปรับระบบข้อมูลสารสนเทศให้เหมาะสม
Phase ๔ (เดือน เม.ย. – ธ.ค. ๒๕๖๗)	<ul style="list-style-type: none"> ● หนังสือสั่งการจากกระทรวงศึกษาธิการ อิงตามมติ กรม. เพื่อแจ้งทุกจังหวัด และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานเข้าสู่งานประจำ ● การเยี่ยม เสริมพลัง ทุกระบบ ในพื้นที่ และจากส่วนกลาง ● คัดเลือก พื้นที่ดีเด่น (Best Practice) ทั้งระดับจังหวัด ระดับเขตการศึกษา ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กทม. ● จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ● นำเสนอผลงาน มอบรางวัล ● วิจัย ประเมินผล ● เตรียมสู่เวทีนานาชาติ (ASEAN)

ข้อเสนอ

จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณาและให้ข้อคิดเห็น ดังนี้

๑. กรอบระยะเวลาการดำเนินงานในการขับเคลื่อนงานทั้งระบบ
 - ๑.๑ จัดทำเป็นแผนระยะ ๑๐ ปี
 - ๑.๒ แผนการทดสอบระบบ ระยะที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
๒. การเลือกพื้นที่ในการทดสอบ
 - ๒.๑ ทดสอบแบบประเมินตามเกณฑ์มาตรฐาน ใน กทม./นนทบุรี
 - ๒.๒ ทดสอบระบบ ระยะที่ ๑ จากข้อมูลโรงเรียนใน ๑๑ จังหวัดนำร่อง (๑๓๔ แห่ง)
ภาคกลาง จำนวน ๒๔ แห่ง ได้แก่ สมุทรปราการ ๕ แห่ง/ สุพรรณบุรี ๑๙ แห่ง
ภาคเหนือ จำนวน ๓๗ แห่ง ได้แก่ เชียงใหม่ ๒๖ แห่ง/ น่าน ๑๑ แห่ง
ภาคอีสาน จำนวน ๕๑ แห่ง ได้แก่ นครราชสีมา ๗ แห่ง/ บุรีรัมย์ ๔ แห่ง/ สุรินทร์ ๑๖
แห่ง/อุบลราชธานี ๒๔ แห่ง
ภาคใต้ จำนวน ๒๒ แห่ง ได้แก่ นครศรีธรรมราช ๕ แห่ง/ สงขลา ๔ แห่ง/
ยะลา ๑๓ แห่ง
๓. โครงสร้างการทำงานในส่วนของ กทม. ระดับจังหวัด และอำเภอ (ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น)
 - ๓.๑ ระยะต้น
 - ๓.๒ ระยะกลาง
 - ๓.๓ ระยะยาว

ข้อคิดเห็น

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็น ดังนี้

๑. แผนระยะที่ ๒ จะครอบคลุมไปถึงการจัดการอาหารในเด็กวัยเรียนในภาวะวิกฤตได้หรือไม่ เนื่องจากขณะที่กำลังเผชิญปัญหาที่เด็กนักเรียน ไม่สามารถมาโรงเรียนได้หรือในช่วงปิดเทอมยาว
๒. เสนอให้เพิ่มโรงเรียนนำร่องโครงการฯ ที่ครอบคลุมพื้นที่ทางภาคอีสานตอนบน หรืออาจนำเข้า phase ต่อไป
๓. เสนอให้ประธานคณะกรรมการเฉพาะเรื่องคณะที่ ๓ คณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเชื่อมโยงด้านอาหารและโภชนาการสู่คุณภาพชีวิตที่ดี เป็นผู้อนุมัติคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามระดับจังหวัดและคณะกรรมการระดับพื้นที่
๔. หากเขตพื้นที่การศึกษาของจังหวัดใดมีมากกว่า ๑ เขต เสนอให้ผู้ว่าราชการเขตพื้นที่การศึกษาเขตที่ ๑ เป็นเลขานุการในคณะกรรมการดังกล่าวด้วย
๕. ในการจัดทำแผนระยะ ๑๐ ปี เสนอให้แบ่ง Phase เป็น ๓ ระยะ คือ ระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น
๖. เสนอให้แบ่งเกณฑ์การพิจารณาเป็น ๒ กลุ่ม คือ สำหรับผู้รับเหมาที่ปรุงอาหารจากนอกโรงเรียนให้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ต้องมีใบอนุญาต และผ่านหลักสูตรการอบรมผู้ประกอบการอาหารและผู้สัมผัสอาหาร และผู้รับเหมาที่ปรุงอาหารภายในโรงเรียนให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดผู้สัมผัสอาหารที่ต้องผ่านการอบรมตามหลักการสุขาภิบาล
๗. ควรสร้างความตระหนักให้แก่กลุ่มส่งเสริมฯ เพื่อที่จะสามารถให้ข้อมูลความรู้ด้านอาหารและโภชนาการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

มติที่ประชุม

เห็นชอบในหลักการและมอบหมายฝ่ายเลขานุการให้มีการทบทวนบทบาทหน้าที่เพื่อนำไปดำเนินการให้ครบถ้วนสมบูรณ์ต่อไป

วาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

๑. รับรองมติทั้ง ๔ หัวข้อพิจารณาเพื่อให้คณะทำงานดังกล่าวได้นำไปดำเนินการต่อไป
๒. นำเสนอการสร้างเว็บไซต์ “ศูนย์เรียนรู้เด็กไทยแก้มใส” โดยร่วมมือกันระหว่างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ NECTEC สามารถสืบค้นข้อมูลรายละเอียดได้บนเว็บไซต์
๓. ฝ่ายเลขานุการฯ จะดำเนินการประสานเพื่อนัดหมายและแจ้งสถานที่ในการประชุมให้อุณหภูมิการทุกท่านทราบต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

นางสาวจุไรรัตน์ ถนอมกิจ
นางสาวจันทกานต์ จันทะเวช

ผู้จัดรายงานการประชุม

นางจกกลณี วิทยารุ่งเรืองศรี
นางกานต์ณัชชา สร้อยเพชร
นางสาวนฤมล ธนเจริญวัชร
นายไพโรจน์ กระจิมทอง
ผู้ตรวจรายงานการประชุม